

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

צידה לדרך | פרשת שופטים - אלול

גיליון מס' 201 התשפ"ד

הנהלת הקרן מברכת את אלפי ילדי קרן ההסעות בשנת למוזים פוריה ומצלחת!

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה. השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן

בדרך הזמן

חדש אלול - ימי רחמים ורצון

הימים הנחמדים האלה

להגיע לחדש הנפלא, חדש אלול - זאת זכות. היו מגדולי המוסר שכנו את חדש אלול "הימים הנחמדים האלה". מהי הזכות הגדולה? במה מי אלול הם "ימים נחמדים"? הרבה מתנות והרבה הזדמנויות משחרות לפתחנו בחדש אלול, אה כדי לנצל אותן, צריה תחלה להכיר אותן.

ה"בן איש חי" כותב באחת מאגרותיו, שכל דקה בחדש אלול שוה כמו חדש שלם!

מה שאפשר להשיג בעבודה קשה בכל חדש אחר מחדשי השנה, אפשר להשיג בדקה אחת של עת רצון בימי "אני לדודי ודודי לי". כפי מדת ה"אני לדודי" - כפי שאתה מתקרב אל הקב"ה, כה "דודי לי" - הקב"ה מתקרב אליה.

ימי חדש אלול הם ימים של עת רצון מיחדת. כל אדם שיש לו שכל בקדקדו חייב לתפס את הימים הקדושים הללו, לא לאבד אפלו דקה אחת מהם. אם יבוא האדם עם ארבעים יום מלאים ליום כפור, יש סכוי שיצא זכאי בדין, בעזרת ה'. זו הדרך היחידה לגדל ולהצליח.

בימי חדש אלול, הקב"ה פותח את הדלת ושולח מתנות לכל אחד ואחד. אבל יש בקשות שכדי שיתמלאו, צריה האדם להיות "ידיד", ונבאר את הדברים. ה"חיי אדם" כותב, שימי אלול הם ימי רחמים ורצון. הימים האלו הם "ימי רחמים", כי מרחמים על האדם והולכים אתו לפני משורת הדין. אבל מה הפרוש של "ימי רצון"?

הסביר המשגיח רבי דב יפה זצ"ל: נתאר לעצמנו אדם שהולך לבקש הלואה בגמ"ח. הוא צריה סכום של עשרת אלפים דולר, כדי להטיס חולה לחו"ל באופן דחוף. בעל הגמ"ח אומר לו: "בעקרון אני מוכן להלוות, אבל אני לא מכיר אותה. תביא המלצות, תחמים ערבים ותו צ'קים. ורגע, איך אתה חושב שתוכל להחזיר את החוב?"

הבן אדם משיג המלצה, ומחמים ערבים, אבל אז בעל הגמ"ח אומר לו: "תראה, עשרת אלפים דולר זה מדי הרבה, אני אלוה לה רק חמשת אלפים".

לעצמת זאת, אם הוא נגש לדיד או לקרוב משפחה, ומבקש את ההלואה הדחופה הזו, הידיד אומר לו: "קח". הוא שואל: "ומה עם ערבים?"

"לא צריה ערבים".
"לתת לה צ'קים?"
"לא, לא צריה".

בלי המלצות ובלי צ'קים הוא נותן לו את ההלואה מיד. והוא מלווה לו בסכר פנים פות, לא רק חמשת אלפים אלא עשרת אלפים דולר.
למה? מה ההבדל?
הוא ידיד.

אומר המשגיח: במשך כל השנה, כשאדם בא ומבקש מהקב"ה בקשה, הן אדם צריה המלצות, ערבים וקבלות. הוא צריה שיהיו לו זכויות, שתהיה לו דרה "לשלם את החב". הוא צריה להיות ראוי לקבל את הטובה.

מגיעים הימים הגדולים של חדש אלול, שהם ימי רצון. אדם מבקש מהקב"ה, וגם אם לא מגיע לו, הוא יכול לקבל בלי ערבויות ובלי קבלות, רק בתנאי אחד קטן - שיהיה מוכן להשתנות במשהו. אם הוא מקבל על עצמו, אפילו מקבל טובה אחת, הקב"ה כבר משפיע עליו את הברכה.

לכן נקראים ימי אלול "ימי רצון". כיון שפה, חובה עלינו לנצל כל יום מהימים האלה לעשיית שנוי לטובה.

להרויח חמשים ושתים מצוות!

אומר רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: כתוב בתורה חמשים ושתים פעמים, שיש ענין להתחזק במצוות

וביראת שמים.

למה התורה חוזרת על אותו ענין חמשים ושתים פעמים?

דבר זה בא לומר לנו, שבכל התחזקות שאדם מתחזק ביראת שמים, יחשב בלבו שהוא מקיים בזה חמשים ושתים מצוות עשה!

משל למה הדבר דומה? אדם מגיע לבנק, ורואה שיש לו בחשבון מינוס של מאה אלף שקלים. הוא מוציא מהארנק שקל ומפקיד, ועוד שקל, ועוד שנים. הבנעה היא, שכשהוא מוציא שקלים בודדים - אין לו ממש סכוי לכסות את המינוס הענק. כשהוא מתחיל להוציא חבילות של שטרות, עוד חבילה ועוד חבילה, יש כבר סכוי שיכסה בהצלחה את המינוס.

אומר רבי יחזקאל: כל חזק ביראת שמים, כל התגברות שאדם מתגבר - זו חבילה של חמשים ושתים מצוות, לא מצוה בודדת!

אדם נלחם בעצמו - לענות איזו מילה חריפה למישהו שפגע בו, או לא לענות? הוא רוצה מאד לענות, ויש לו אמירה מאד שנונה ונדדה לומר, אבל הוא מתגבר ושותק. בבת אחת הוא הרויח חמשים ושתים מצוות! הן אדם היה בלחץ של זמן, הוא מהר לצאת, ורצה לברך בחפזו, אבל התגבר וברך במתינות ובכונה - והרויח חמשים ושתים מצוות!

בכל רגע ורגע אפשר לזכות בחבילות של מצוות! זו העבודה שלנו בחדש אלול, לשנות משהו, לתפס

אה לטוס ולפָרד אין די שְׂכָל. הם מחפשים רק את מה שֶהם אוהבים...

אל תהיו כסוס כפָרד אין הבין! אתה יהודי, בן של מְלָה, יש לך שְׂכָל! תתפס תורה ותקיים מצוות, כָּל אוֹצֵר כֶּזֶה זֶה עוד משהו. אתה יכול לקנות עולם במאמץ קטן!
ימי אלול הסמוכים לימי הדין, הם הזדמנות לנצול הזמן עבור האוצרות האמתיים שיש לנו – עוד תורה, עוד מצוות, עוד חסד, התרוממות ועזרה לזולת, וכל מי שיוֹדֵעַ לנצל הזדמנויות יוכל לקנות לעצמו בְּרָכָה לעולם

(רבי גואל אלקריף שליט"א – שש באמרתך אלול ר"ה)

מצוה ועוד מצוה, לרכש מעלה ועוד מעלה.
 (רבי גואל אלקריף שליט"א – שש באמרתך אלול ר"ה)

אל תהיה שוטה!

"אל תהיו כסוס כפָרד אין הבין", אומר לנו דוד המלך בתהלים (לב, ט). הסוס והפָרד רגילים לאכל קש. אתה מציע להם עגבניות הרבה יותר טעימות ועסיסיות, שעולות בחנות שמונה שקלים לקילו, והם מעדיפים את הקש. אתה נותן להם פלפלים צהבים, אדמים, כתמים וירוקים – והם רוצים קש.
 שוטים שבעולם! קש הוא זבל. כאן יש לכם מעדני עולם!

בדרך הפרשה

שמעתי שהמשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל אמר במלחמת תשכ"ז, שאין הכוונה בדברי חז"ל אלו לקריאת שמע בפעל, הינו לאמירתה, אלא לאמונה שבקריאת שמע.

בעת צרה, בעת מלחמה, שומה על האדם להתחוק ולקבע בלבו הרגשים של אמונה ובטחון בקב"ה, שהוא ורק הוא "בעל מלחמות", ולא לסמוך על "כחי ועצם ידי". כשגדעון לקח שלשים ושנים אלף חילים כדי להלחם

ההשתדליות הנדרשות בעת צרה
 שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירה לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם (כ, ג)

תצפה לו – ורק לו!

רש"י מביא מחז"ל: "אפלו אין בכם זכות אלא קריאת שמע בלבד, כדאי אתם שיושיע אתכם".

תשאֵלו את ההורים שלכם. עם ישראל הִיא בְּמַצַּב אֵים וְנוֹרָא, וּמִמָּה הַגִּיעָה הַיְשׁוּעָה? מְכַלּוּם! לְקַחוּ שְׁנֵי מְכַסִּים שֶׁל סִירִים וְדַפְקוּ אוֹתָם זֶה בְּזֶה, וְהַעֲרִיבִים בְּרַחוּ כְּאִלוּ הִיתָה זֶה פְּצָצַת אֶטוּם...
הַיְשׁוּעָה הַגִּיעָה מְכַלּוּם...

"ה' עָזַר וּמָעָזַר וּמְנוּסֵי בְיוֹם צָרָה".
רְבוּתִים! צְרִיכִים לְלַמֵּד, וְלֹא רַק לְלַמֵּד אֶלָּא "לְחַיּוֹת" אֶת דְּבַר הַרְמָבְדִּים עַל הַפְּסוּקִים: "תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ":
"וְטַעַם 'תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ' - שְׁנִיחָד לְבַבְנוּ אֵלָיו לְבָדוּ, וְנֶאֱמִין שֶׁהוּא לְבָדוּ עוֹשֶׂה כֹל, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ אֲמַתַּת כָּל עֲתִיד, וּמִמְנוּ לְבָדוּ נִדְרָשׁ הַעֲתִידוֹת, מְנַבִּיאִיו אוּ מֵאֲנָשֵׁי חֲסִידָיו. וְלֹא נִדְרָשׁ מֵהוֹכְרֵי שְׁמַיִם וְלֹא מֵאוֹלָתָם, וְלֹא נִבְטַח שֶׁיִּבֹּאוּ דְבַרֵיהֶם עַל כָּל פְּנִים, וְאִם נִשְׁמַע דְּבַר מִהֶם, נֹאמֵר: 'הַכֹּל בְּיַד שְׁמַיִם'. וְנֶאֱמִין שֶׁכָּל הַבְּאוֹת תִּהְיֶינָה כְּפִי הַתְּקַרְבַּת הָאָדָם לְעִבּוֹדָתוֹ".

כְּכֹל שְׁנִתְקַרְבַּת יוֹתֵר לְעִבּוֹדַת ה' - עֲתִידְנוּ יִהְיֶה טוֹב יוֹתֵר וְלֹא יִשְׁמַע עוֹד שׁוֹד וְשִׁבְרָה, פְּצוּעִים וְהַרוּגִים, בְּגִבּוֹלְנוּ.

(רַבֵּי רֵאוּבֵן קַרְלֵנְשְׁטַיִן זצ"ל – יַחֲי רֵאוּבֵן)

בְּמִדָּן, אוֹמֵר לוֹ הַקֶּבֶ"ה (שׁוֹפְטִים ז): "רַב הָעָם אֲשֶׁר אֲתָךְ מִתַּתִּי אֶת מִדָּן בְּיָדָם פֶּן יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִּי" - כְּמוֹת הַחַיִּלִּים הַגְּדוֹלָה עֲלוּלָה לְהַטְעוֹת, חַלִּילָה, וְלִקְבֹּעַ בְּלֵב "הַרְגָשִׁים" מְטַעִים, שֶׁכְּבִיכּוֹל הַנְּצַחוֹן הַשֶּׁגַּב בּוֹכוֹת כַּחַם הַרְבֵּי.

גַּם כְּאֲשֶׁר גִּדְעוֹן קוֹרָא: "מִי יֵרָא וְחָרַד לְשׁוֹב", וְעוֹשְׂרִים וְשׁוֹנֵים אֶלֶף חַיִּלִּים, שִׁירָאוּ מִהַעֲבְרוֹת שֶׁבְּיָדָם שָׁבוּ לְבֵיתָם, עֲדוֹן אוֹמֵר לוֹ הַקֶּבֶ"ה: "עוֹד הָעָם רַב". רַק כְּאֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חַיִּלִּים שְׁלֹא כָּרְעוּ לְבַעַל, אוֹמֵר לוֹ הַקֶּבֶ"ה: "בְּשֹׁלֵשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְּלַקְקִים אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנִתַּתִּי אֶת מִדָּן בְּיָדְךָ".

זוֹהִי הַהִנְהָגָה בְּשַׁעַת מְלַחְמָה. הַקֶּבֶ"ה רוֹצֵה שְׁנִיעֵי לְהַפְרָה שְׁלֵמָה וְאֲמַתִּית, כִּי עַל אֵף שֶׁצְּרִיכִים לְעֲשׂוֹת הַשְׁתַּדְּלוּת – אֵל לָנוּ לְסִמָּה עָלֵינוּ, כִּי הַיְשׁוּעָה אֵינָה מְמַנָּה וּמַפְחִיחָה, אֶלָּא אֵף וְרַק מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךָ.

אֶת הַפְּסוּקִים: "תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" (דְּבָרִים יח, יג) מְפָרֵשׁ רַש"י: "הַתְּהַלֵּךְ עִמוּ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ". "תְּצַפֶּה לוֹ" - וְרַק לוֹ! אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. "אֶפְסֵ זוֹלָתוֹ!"

וְכִי לֹא רָאִינוּ זֹאת בְּחוּשׁ, עֵין בְּעֵין, בְּמַלְחַמַת תַּש"ח?

בְּדֶרֶךְ רְבוּתֵנוּ

לְכָל כְּדוֹר יֵשׁ כְּתוּבָת

לֹא תִירָא מֵהֶם (כ, א)

פְּעַמִּים רְבוֹת בְּמַהֲלָה הַגְּלוּת מוֹצֵא הַיְהוּדִי אֶת עֲצֻמוֹ מוּל שְׁנֵאָה יוֹקֶדֶת שֶׁל "עַם רַב" מְמַנּוּ, הַעוֹמְדִים מוּלוּ בְּסוֹס וּבְרִכָּב, בְּחָרֵב וּבְחַנְיַת אוּ בְּכִלֵּי נֶשֶׁק הַרְסָנִיִּים מוֹדְרָנִיִּים יוֹתֵר – וּמֵאִיִּמִים לְכַלּוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, עֲלוּל הוּא לְהַתְקַף בְּפַחַד אֵים, לְחַפֵּשׂ אַחַר מְקוֹם לְמַלֵּט אֶת נַפְשׁוֹ וּלְהַחֲיוֹתָהּ – אוֹלָם הַקֶּבֶ"ה מְצוּהָ "לֹא תִירָא מֵהֶם", דַּע לָהּ, שֶׁהַקֶּבֶ"ה עוֹמֵד לְצַדֶּךָ, מְסוּכָה וּמִגֵּן עָלֶיךָ וְשׁוֹמֵר אֶת נַפְשְׁךָ.

בְּסֵפֶר "אוֹר שְׁמַח" מְסַפֵּר שֶׁבְּתְּקוּפַת מְלַחְמַת הָעוֹלָם הִרְאִישׁוֹנָה הִיתָה הָעִיר דְּוִינְסְק בְּאֹזֶר הַקְּרִבוֹת, וְסִבְלָה קְשׁוֹת מֵאִיִּמֵי הַמְּלַחְמָה. בְּעִיר הִיא מְבַצֵּר גְּדוֹל, וְהוּא מְקַד אֵלָיו אֶת הָאוֹיֵב. שְׁעוֹת אֲרָכוֹת הִפְגּוּ מְקוֹם בְּיַד הַתּוֹתְחִים הַגְּרָמָנִים.

הַ"אוֹר שְׁמַח" שֶׁהַתְּגוֹרֵר בְּעִיר בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, הוֹרָה לְכָל הַפּוֹנִים אֵלָיו בְּשֹׁאֲלָה הָאֵם לְעוֹב אֶת הָעִיר, שֶׁלְכָל כְּדוֹר יֵשׁ כְּתוּבָת, וְלְכָל פְּצָצָה יֵשׁ מְקוֹם מְדִיק שֶׁאֵלָיו צְרִיכָה הִיא לְהִגִּיעַ. וְאִם הַקֶּבֶ"ה לֹא גֹזֵר עַל הָאָדָם שֶׁיִּפְגַּע, הָרִי שְׁלֹא יֵאָנֶה לוֹ כָּל רַע.

עַם גְּבוּר הַסְּכָנָה, עֲזָבוּ אֶת הָעִיר מְרַבִּית תּוֹשְׁבֵיהָ. רַק

דלי העם, אשר היו מחסרי אמצעים לגמרי, לא הצליחו להמלט. עניים אלו היו אחוזים אימה ודאגה, וקשו עצמם כבודדים בספינה טרופה בלב ים, שאפלו סירת הצלה אחת אינה בהשג ידם...

נחמה אחת מצאו להם באותה שעה – רבי מאיר שמחה, רבם האהוב, נותר עמם... כקברניט נאמן שאינו נוטש את הספינה, עד שאחרון הנוסעים ימלט ממנה, נותר אף הוא, וכשהפצירו בו לברח הצהיר: "לא אעזב את אחי בעת צרה, כל זמן שישארו בעיר תשעה יהודים – אהיה אני העשירי למנין!..."

ואכן, כלם התאספו סביבו ושאבו ממנו נחם ועוד, כשהוא מצדו עושה ככל שביכולתו להקל מסבלם, ולעודד את רוחם באמונה ובבטחון בה'. במיוחד התמסר לאותן נשים, שבעליהן גיסו לצבא; ידע את כתבתו של כל אחד מהם ובעצמו כתב עבורן את המכתבים שישלחו לבעלים שבחזית.

במקביל, דאג גם לרוחמתם הקמרית של יהודי העיר. הוא ורעייתו נאלצו בשל מצוקתם הרבה, לבקע במו ידיהם עצים להסקת הבית, אולם את כל התרומות שהגיעו על שמו, נוהג היה לחלק לטובת נפגעי המלחמה. הוראתו באותה שעה הפכה להוראה לדורות, כפי

שכותב הסטיפלר ב"קובץ אגרות" (אגרת נד): "ידוע, כי רבנו הגדול, הגאון רבי מאיר שמחה זצ"ל, היה מייעץ בזמן המלחמה לא לעקר אלא להשאיר במקום, באמרו כי החץ הולך על פי כתבת, כפי שנגזר משמים".

בהזדמנות אחת נוכחו הכל לראות עד כמה נכונים הדברים, היה זה כאשר שקה ה"אור שמח" בוינה במהלך המלחמה והתכונן לשוב לביתו. והנה, הוא פוגש בראש עיריית דוינסק, והלה הציע לו שישוב אתו ברכב מיוחד ששכר לו לצרה נסיעה זו.

לכאורה, הנסיעה ברכב ראש העיר הייתה הנסיעה הבטוחה ביותר, והרכב – ודאי שהיה הטוב ביותר שאפשר להשיג באותם ימים.

אולם רבי מאיר שמחה סרב ואמר, שהוא מעדיף לנסע בחברת יהודים.

נסע, אפוא, ראש העיר לבדו, ואלו הגאון הצטרף לעגלה שהכילה יהודים רבים והצטופף עמם. בדרך נפגע רכבו של ראש העיר וכל יושביו נהרגו...

נענה רבי מאיר שמחה ואמר: "הנה כי כן, רואים בחוש, שלכל כדור יש כתבת!..."

(רבי שלמה לוונשטיין שליט"א – מתוק האור)

בדרך האמונה

אם הקב"ה לא ירצה - אתה לא תיירה!

לא תירא מהם כי ה' אלקיה עמך (כ, א)

בהיותי באמריקה שמעתי ספור מרבי מרדכי סוקולוב, בשם רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל:

אחד מתלמידי ישיבת נוכהרדוק, שקראו לו ר' קלמן אברהם גולדברג, הלה פעם באחד מרחובותיה של רוסייה, ולפתע עצר אותו קוזק ואמר לו: "עוד רגע

אני יורה בך!"

והלה אומר לו בשלונה: "אם הקב"ה לא ירצה - אתה

לא תיירה!"

הקוזק פרץ בצחוק: "מה זה קשור לקב"ה? הרובה

בידי, הוא טעון בכדורים, ואני יורה!"

ר' קלמן אברהם לא מגלה כל סימן של התרגשות.

"נו? מה יש לך לומר בשניות האחרונות של חייך?"

שאל אותו הקוזק.

הסתלק מכאן מיד!"
 כה החדירו בנזק הדיוק את האמונה השלמה בבורא
 יתברך. הפל מאתו יתברך ואין אדם נזקף אצבעו
 מלמטה, מבלי שיכריזו על כה מלמעלה.
 כה צריה כל יהודי לחיות! מתוך אמונה תמימה
 ומחלטת בהש"ת.
 (רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל – יחי ראובן)

"כבר אמרתי את מה שיש לי לומר! אם הקב"ה לא
 ירצה – אמה לא תירה!"
 הקונק העמיד את ר' קלמן אברהם ליד הקיר, כון לעברו
 את הרובה ו... נסה לחץ על ההדק.
 לא הולך! הרובה לא פולט כדור!
 הקונק נסה לסובב, להבריג, לכאן ולשם, ו... שוב לא
 הולך. הרובה לא פולט כדור!
 זרק את הרובה על הרצפה וצעק: "יהודי מלכלה."

טבח וחטופים מדרום | מלחמה מצפון | רדיפת לומדי תורה
 אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן!

**למאות ילדים עדין אין הסעה
 שתיקח אותם ללמוד תורה, זו הזכות,
 הנחת וההצלה שלכם! אמצו ילד!**

קרן ההסעות
 גלגל ההצלה של ילדי ישראל!
1700-50-66-22

**פוחים
 לו שער
 לחי
 תורה**

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
 צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
 שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ושלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5
 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדירים פלוס" ברחבי הארץ